

Η Α΄ κατά κλήρον κλάσις: Ανατολική Χέρσος Ελλάς

Θεόδωρος Νέγρης (Κωνσταντινούπολη 1790 - Ναύπλιο 1824)

Παραστάτης επαρχιών Ζητουνίου (Λαμία) και Μπουδουνίτσας (Μενδενίτσα)

Ο Θεόδωρος Νέγρης είναι ο σημαντικότερος, μετά τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, παράγοντας της Α΄ Εθνοσυνέλευσης. Ο νεαρός, φιλόδοξος Φαναριώτης διέθετε ευρεία μόρφωση και κατείχε πλούσια πολιτική εμπειρία. Παράλληλα, ήταν ένα από τα πλέον δραστήρια μέλη της Φιλικής Εταιρείας. Η έναρξη της Επανάστασης τον βρήκε εν πλω προς τη Γαλλία όπου θα υπηρετούσε ως επιτετραμμένος της Πύλης, αξίωμα το οποίο αμέσως εγκατέλειψε για να προσχωρήσει στους επαναστάτες. Πολύ νωρίς συνδέθηκε με το Μαυροκορδάτο και τον κύκλο του.

Ο Νέγρης έδειξε τα πολιτικά του διαπιστευτήρια με τη σύγκληση της Συνέλευσης της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος και τη σύνταξη του Οργανισμού της. Ήταν ο μόνος που κατόρθωσε να ικανοποιήσει ταυτόχρονα τις επιδιώξεις και των καπεταναίων και των προκρίτων της περιοχής ευθύνης του. Το συντακτικό του δημιούργημα, η *Νομική Διάταξις* ήταν ο πιο πλήρης αλλά και ο πλέον περίπλοκος από τους χάρτες των τοπικών οργανισμών. Σε αυτό όμως το «συνοθύλευμα πολυπραγμοσύνης» - όπως το αποκάλεσαν οι αντίπαλοί του - κατατίθετο για πρώτη φορά η *Διακήρυξις των Δικαιωμάτων και των Χρεών του Έλληνος* καθώς και διατάξεις που στόχευαν στη λαϊκή κυριαρχία και την κοινωνική αλληλεγγύη, θυμίζοντας τα γαλλικά Συντάγματα.

Στην Επίδαυρο, ο Νέγρης προσπάθησε να κυριαρχήσει, φέρνοντας μαζί του όχι μόνο τους περισσότερους από κάθε άλλη περιοχή παραστάτες αλλά και άλλους πολλούς, απευθείας διορισμένους από τον Άρειο Πάγο. Τον πυρήνα των συνοδών του αποτελούσαν σημαντικοί μορφωμένοι πολιτικοί, ιεράρχες και διαφωτιστές.

Ο φαναριώτης πολιτικός φυσικά συμπεριλήφθηκε στη συντακτική επιτροπή της Εθνοσυνέλευσης και άφησε τη σφραγίδα του στο *Προσωρινόν Πολίτευμα*. Σε αυτόν κυρίως ανήκουν οι διατάξεις περί θρησκείας καθώς και η σχετική πρόβλεψη για την προσωρινή διατήρηση του βυζαντινού δικαίου και του γαλλικού εμπορικού κώδικα. Τέλος, η απουσία της βασικής διάταξης για τη μορφή του πολιτεύματος του κράτους, ήταν αποτέλεσμα συμβιβασμού μεταξύ των παραστατών που πρόκριναν τη Δημοκρατία και εκείνων που υποστήριζαν τη Συνταγματική Μοναρχία. Κύριος εκφραστής των τελευταίων ήταν ο Νέγρης.

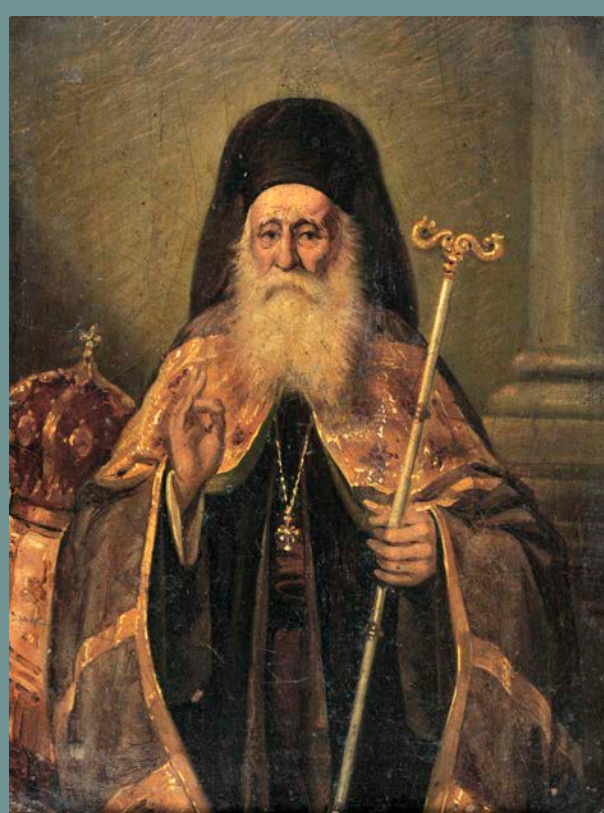
Στην Εθνοσυνέλευση, ο Νέγρης διορίστηκε Μινίστρος των Εξωτερικών, Πρόεδρος του Συμβουλίου των Μινιστρών και Αρχιγραμματεύς της Επικρατείας. Ένα έτος αργότερα, ήταν ο Αρχιγραμματεύς της Β΄ Εθνοσυνέλευσης στο Άστρος. Οι φιλοδοξίες του όμως, τον οδήγησαν σε αλλαγές συμμαχιών και εν τέλει στην πολιτική του απομόνωση λίγο πριν τον πρόωρο θάνατό του.

Ο Επίσκοπος Ταλαντίου Νεόφυτος (Αθήνα 1762-1861)

Παραστάτης επαρχίας Ταλαντίου

Στενός συνεργάτης του Θεόδωρου Νέγρη, ο δραστήριος και σεβαστός ιεράρχης είχε εκλεγεί πρόεδρος του δικαστικού σκέλους του Αρείου Πάγου. Στην Επίδαυρο, τέλεσε τον αγιασμό και πραγματοποίησε την εναρκτήρια ομιλία της Εθνοσυνέλευσης. Ανέλαβε την προεδρία του Αρείου Πάγου και συμμετείχε στη Β΄ Εθνοσυνέλευση στο Άστρος. Το 1833 ενθρονίστηκε Μητροπολίτης Αθηνών και το 1836 ισόβιος Πρόεδρος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Διονύσιος Τσόκος, *Ο πρώτος Μητροπολίτης Αθηνών Νεόφυτος Μεταξάς*, λάδι σε χαρτόνι Συλλογή Ιδρύματος Ε. Κουτλίδη

Ιωάννης Λογοθέτης (Λιβαδειά, μέσα 18ου αι. - 1826)

Παραστάτης επαρχίας Λιβαδειάς

Ο πρόκριτος και έμπορος από τη Λιβαδειά είχε μνηθεί στη Φιλική Εταιρεία και πρωτοστάτησε μαζί με τον Αθανάσιο Διάκο και άλλους Φιλικούς και προκρίτους στη συμμετοχή της πόλης του στον Αγώνα. Ήταν μέλος της Συνέλευσης της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος στα Σάλωνα. Στην Εθνοσυνέλευση, εξελέγη μέλος του Εκτελεστικού. Εκπροσώπησε την επαρχία Λιβαδειάς και στην πρώτη σύνοδο της Γ΄ Εθνοσυνέλευσης, πάλι στην Επίδαυρο, ενώ χρημάτισε και έπαρχος Αίγινας το 1824.

Louis Dupré, *έγχρωμη λιθογραφία, από: Voyage à Athènes et à Constantinople*, Παρίσι 1825
Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Άνθιμος Γαζής (Μηλιές Πηλίου 1764 - Σύρος 1828)

Παραστάτης Θεσσαλίας και Αγράφων

Ο αρχιμανδρίτης Άνθιμος Γαζής, κατεξοχήν εκπρόσωπος του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, είχε αναπτύξει προεπαναστατικά σημαντική συγγραφική και εκδοτική δραστηριότητα, δημοσιεύοντας έργα Ελλήνων και ξένων συγγραφέων μεταφρασμένα από τον ίδιο. Πρωτοστάτησε και οργάνωσε πολιτικά την Επανάσταση στη Μαγνησία. Εξελέγη μέλος του Αρείου Πάγου. Συμμετείχε επίσης και στις Εθνοσυνελεύσεις του Άστρους και της Τροιζήνας.

Λιθογραφία, από: Αναστάσιος Γούδας, *Βίοι Παράλληλοι των επί της Αναγεννήσεως της Ελλάδος διαπρεψάντων ανδρών*, τ. Α, Αθήνα 1869

Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Γεώργιος Αινιάν (Μαυρίλο Τυμφρηστού 1788 -

Αθήνα 1847 ή 1848)

Παραστάτης επαρχίας Πατρατζικίου (Υπάτης)

Ο μορφωμένος διδάσκαλος, συγγραφέας και Φιλικός, Γεώργιος Αινιάν ήταν μέλος του Αρείου Πάγου. Στην Επίδαυρο, εργάστηκε ως μέλος της δωδεκαμελούς συντακτικής επιτροπής. Η πλούσια πολιτική του δράση σφραγίστηκε από τη συμμετοχή του σε όλες τις Εθνοσυνελεύσεις της Επανάστασης. Επίσης, χρημάτισε γενικός έφορος των στρατευμάτων της Στερεάς Ελλάδας, μινίστρος της Αστυνομίας, γεροϋσιαστής επί Καποδίστρια και μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας επί Όθωνα.

Ελαιογραφία, *Εθνικό Ιστορικό Μουσείο*

Ιωάννης Σκανδαλίδης (Θεσσαλονίκη, π. 1775 -

Ναύπλιο 1826)

Παραστάτης Μακεδονίας

Ο Μακεδόνας πολιτικός, μέλος του Αρείου Πάγου, είχε έντονη δράση στην Εθνοσυνέλευση: συμμετείχε στην τετραμελή επιτροπή που ήλεγξε τα έγγραφα πληρεξουσιότητας των παραστατών και εξελέγη πρώτος γραμματέας του Βουλευτικού Σώματος.

Adam Friedel, *Johannis Skandalidys, General secretary of the Greek Government*, 1827, επιζωγραφισμένη λιθογραφία

Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

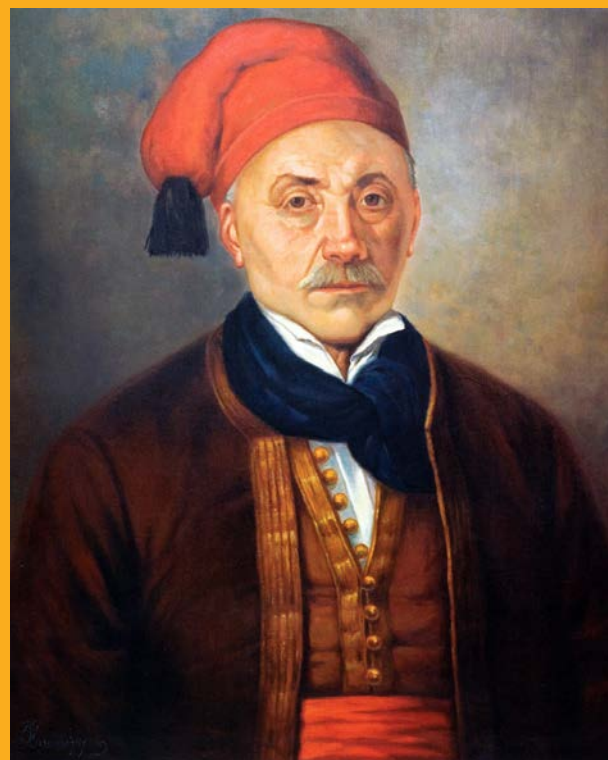

Η Β' κατά κλήρον κλάσις: Νήσοι

Ιωάννης Ορλάνδος (Σπέτσες 1770 – Ύδρα 1852)
Παραστάτης Νήσου Ύδρας

Ο ισχυρός υδραίος πρόκριτος και πλοιοκτήτης, στην Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου εργάστηκε στη δωδεκαμελή επιτροπή που συνέταξε το *Προσωρινόν Πολίτευμα*. Στη συνέχεια, εξελέγη πρώτος αντιπρόεδρος του Εκτελεστικού και πρόεδρος του Βουλευτικού, αξίωμα από το οποίο παραιτήθηκε απογοητευμένος από την ένταση των πολιτικών συγκρούσεων. Ωστόσο, θα συνεχίσει να συμμετέχει ως πληρεξούσιος της Ύδρας και σε όλες τις μεταγενέστερες Εθνοσυνελεύσεις, ενώ το 1824 και το 1825, διαπραγματεύθηκε και υπέγραψε στο Λονδίνο τα δύο πρώτα δάνεια της Επανάστασης, 800.000 και 2.000.000 λιρών στερλινών αντιστοίχως.

Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, *Ιωάννης Ορλάνδος*,
λάδι σε μουσαμά
Συλλογή Έργων Τέχνης της Βουλής των Ελλήνων

Βασίλειος Μπουντούρης (Ύδρα 1775 – Αθήνα, μέσα 19ου αι.)
Παραστάτης Νήσου Ύδρας

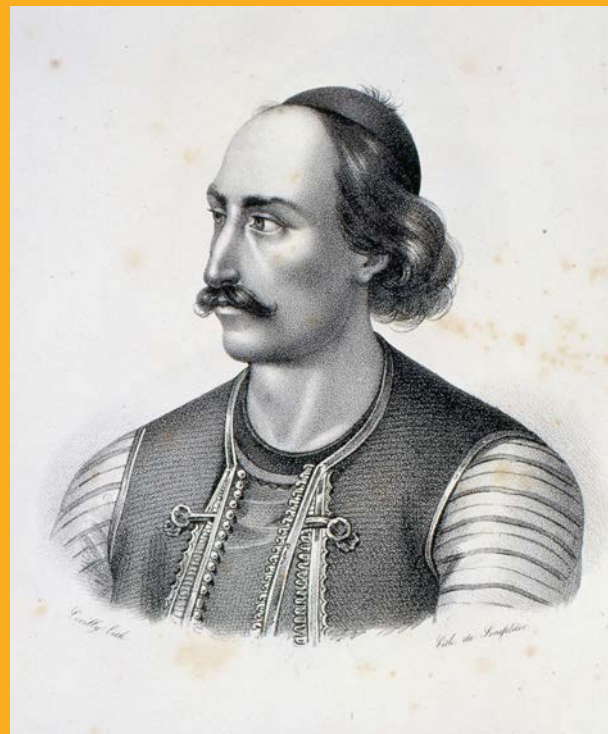
Ο υδραίος πρόκριτος και πλοιοκτήτης είχε πλούσια συμμετοχή στις περισσότερες από τις πολιτικές διεργασίες της Επανάστασης και του ανεξάρτητου κράτους. Στην Επίδαυρο, εξελέγη μέλος του Βουλευτικού, ενώ χρημάτισε πληρεξούσιος του νησιού και στις υπόλοιπες εθνοσυνελεύσεις της Επανάστασης. Επίσης, διετέλεσε πρόεδρος του Βουλευτικού και επί Όθωνα, μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας και της Γερουσίας.

Ελαιογραφία, *Εθνικό Ιστορικό Μουσείο*

Μανόλης Τομπάζης (Ύδρα 1784-1831)
Παραστάτης Νήσου Ύδρας

Ο πλοίαρχος Τομπάζης, εκτός από τη συμβολή του στις μεγάλες ναυτικές νίκες του Αγώνα συμμετείχε και στις πολιτικές διεργασίες. Μετά την Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, διορίστηκε αρμοστής της Κρήτης και συμμετείχε σε όλες τις μεταγενέστερες Εθνοσυνελεύσεις. Θήτευσε ως υπουργός ναυτικών επί Καποδίστρια.

Λιθογραφία σε σχέδιο του G. Boggi
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Χατζηγιάννης Μέξης (Σπέτσες 1754-1844)
Παραστάτης Νήσου Σπετσών

Κοινοτικός άρχοντας, ικανός έμπορος και πλοίαρχος, πλοιοκτήτης που έθεσε και τα τέσσερα σκάφη του στις υπηρεσίες της Επανάστασης, μνημένος Φιλικός, ο Μέξης εξέφραζε τη συντηρητική μερίδα των πλούσιων προκρίτων των νησιών.

Εκτός από την Α' Εθνοσυνέλευση, εκπροσώπησε τις Σπέτσες και κατά τη Β' στο Άστρος. Τα χρόνια της ανεξαρτησίας, ο γηραιός πλοιοκτήτης θήτευσε στο Συμβούλιο της Επικρατείας και, λίγο πριν από το θάνατό του, για τελευταία φορά, ως πληρεξούσιος των Σπετσών στην Α' Εθνική Συνέλευση στην Αθήνα.

Ελαιογραφία, *Εθνικό Ιστορικό Μουσείο*

Ανδρέας Χατζηαναργύρου (Σπέτσες 1781-1867)
Παραστάτης Νήσου Σπετσών

Ο σπετσιώτης πρόκριτος και πλοίαρχος, μετά την Εθνοσυνέλευση διορίστηκε μέλος της τριμελούς επιτροπής του Μινιστηρίου των Ναυτικών και συνέβαλε στην οργάνωση του επαναστατικού στόλου. Συμμετείχε και στη Γ' Εθνοσυνέλευση. Στα χρόνια της ανεξαρτησίας διετέλεσε δήμαρχος Σπετσών, διοικητής της Αθήνας και Γερουσιαστής.

Λιθογραφία από: Αναστάσιος Γούδας, *Βίοι Παράλληλοι των επί της Αναγεννήσεως της Ελλάδος διαπρεψάντων ανδρών*, τ. Δ', Αθήνα 1871
Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Η Γ' κατά κλήρον κλάσις: Δυτική Χέρσος Ελλάς

Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος ήταν ο αναμφισβήτητος πρωταγωνιστής όχι μόνο της Α' Εθνοσυνέλευσης, αλλά και ολόκληρης τη διαδικασίας πολιτικής ωρίμασης του Αγώνα καθώς και της ενοποίησης των επαναστατών στη βάση της εθνικής ιδεολογίας και των σύγχρονων θεσμών.

Ο δραστήριος φαναριώτης, με εφόδια την ευρυμάθειά του, τις εμπειρίες από την υπηρεσία του στις παραδουνάβιες ηγεμονίες και τις γνωριμίες του με τους πλέον επιδραστικούς φιλελεύθερους κύκλους της Ευρώπης, ήταν από τους ελάχιστους που είχαν μια τόσο σαφή άποψη για τους στόχους που θα έπρεπε να υπηρετήσει η Επανάσταση: ίδρυση ενός ανεξάρτητου κράτους με γραπτό σύνταγμα, διάκριση των εξουσιών και ισχυρή κεντρική διοίκηση. Με την άφιξή του στην Ελλάδα τον Ιούλιο του 1821, έχοντας συνειδητοποιήσει την ανάγκη της Επανάστασης να αποσυνδεθεί πλέον από τα συνωμοτικά πρότυπα της Φιλικής Εταιρείας και να αποκτήσει ενιαίο και εθνικό προσανατολισμό, κινήθηκε μεθοδικά για την ίδρυση επίσημων, θεσμικών σωμάτων με τον παράλληλο περιορισμό της μονοπρόσωπης εξουσίας του Δημητρίου Υψηλάντη. Έχοντας για πολιτική του βάση τη Δυτική Στερεά, συγκάλεσε και προήδρευσε στη Συνέλευσή της, συνέταξε το λιτό και σαφή οργανισμό της και ετέθη επικεφαλής της Γερουσίας της. Στην Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, σε ένα περιβάλλον ελεγχόμενο από τον ίδιο και τους συμμάχους του, τα μακρόπνοα πολιτικά οράματα του Μαυροκορδάτου μπόρεσαν να πραγματοποιηθούν. Ως πρόεδρος της συνέλευσης και της συντακτικής της επιτροπής, επικουρούμενος από τους μορφωμένους συνεργάτες του, διαμόρφωσε το μεγαλύτερο μέρος του Προσωρινού Πολιτεύματος της Ελλάδος, ιδίως τις διατάξεις που αφορούσαν την οργάνωση της Διοίκησης, ενώ ήταν και ο κύριος εμπνευστής της μεγάλης Διακήρυξης της Εθνικής Συνελεύσεως. Έτσι, με τη λήξη των εργασιών, ως πρόεδρος πλέον του Εκτελεστικού, ο νεαρός πολιτικός έβλεπε το στόχο του να υλοποιείται: το ψηφιδωτό των επαναστατημένων επαρχιών μεταμορφωνόταν σε κυρίαρχο, οργανωμένο κράτος.

Η μετέπειτα πορεία του Μαυροκορδάτου συνδέθηκε άρρηκτα με τις επιτυχίες, τις αποτυχίες και τις αντιφάσεις της Επανάστασης και του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους. Ευφύης, φιλόδοξος, με μακροπρόθεσμους στόχους, ο πολυπράγμων πολιτικός θήτευσε σε πληθώρα αξιωμάτων, έκανε λάθη, δημιούργησε εχθρούς. Ποτέ, όμως, δεν έχασε από τα μάτια του τη γενική εικόνα, τη λειτουργία δηλαδή ενός σύγχρονου κράτους με φιλελεύθερους, συνταγματικούς και κοινοβουλευτικούς θεσμούς.

Adam Friedel, *Alexander Maurocordato*, επιζωγραφισμένη λιθογραφία, 1827

Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Vincenzo Gallina [Βικέντιος Γκαλλίνα] (Ραβέννα Ιταλίας 1795 – Χαλέπι Συρίας 1842)

Συμμετοχή χωρίς πληρεξουσιότητα

Η συμβολή του Ιταλού δημοκράτη επαναστάτη θεωρείται θεμελιώδης στη σύνταξη του πολιτεύματος. Ο Γκαλλίνα είχε συμμετάσχει στην επανάσταση του Βασιλείου της Σαρδηνίας. Μετά την κατάπιξή της, κατέφυγε στην Ελλάδα, όπου κίνησε την προσοχή του Μαυροκορδάτου για το επαναστατικό του παρελθόν, τη φιλελληνική του θέρμη και τις εξαιρετικές πολιτειακές του γνώσεις.

Ο Γκαλλίνα ακολούθησε τον Μαυροκορδάτο στην Επίδαυρο, όπου χρησίμευσε και ως σύμβουλος και γραμματέας του Νέγρη. Απέκτησε φήμη ειδικού πολιτειολόγου, εκτιμήθηκε για την ικανότητα του στην τεχνική πλευρά της σύνταξης των κειμένων του πολιτεύματος και των άλλων πράξεων της Εθνοσυνέλευσης. Συνέβαλε στη σύνταξη του Κανονισμού της καθώς και των νομοτελεστικών διαταγμάτων, με τα οποία συστήθηκαν διάφορα υπουργεία και άλλα όργανα της Πολιτείας. Η συνέλευση αναγνώρισε πανηγυρικά τις υπηρεσίες που προσέφερε ο Γκαλλίνα, καθώς του επέτρεψε να εισέρχεται ελεύθερα στον τόπο εργασιών της και να μετέχει σ' αυτές. Επίσης αποφασίστηκε να απονεμηθεί και σε αυτόν το αργυρό αναμνηστικό μετάλλιο που προοριζόταν μόνο για τους 59 πληρεξούσιους.

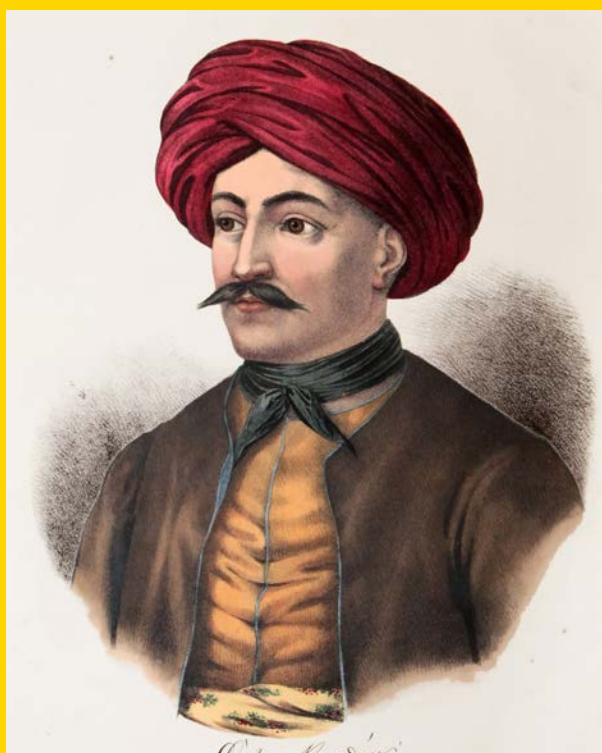
Μετά το πέρας των εργασιών της Εθνοσυνέλευσης προσελήφθη από τον Θεόδωρο Νέγρη, ως γενικός γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών. Κατά τα τέλη του 1822, ο Γκαλλίνα φαίνεται να φεύγει οριστικά από την Ελλάδα.

Ιωάννης Κωλέττης (Συρράκο 1774 – Αθήνα 1847)

Παραστάτης Ηπείρου

Η Επίδαυρος αποτέλεσε το εφαλτήριο της πολιτικής ανέλιξης του Κωλέττη. Διορίστηκε μέλος της συντακτικής επιτροπής, Μινίστρος των Εσωτερικών και, προσωρινά, του Πολέμου. Πήρε μέρος και στις επόμενες Εθνοσυνελεύσεις, αλλά η αυξανόμενη πολιτική ισχύς του τον ενέπλεξε στους εμφυλίους πολέμους. Ηγέτης του «γαλλικού» κόμματος, ο Κωλέττης βρισκόταν σε διαρκή ανταγωνισμό με τον Μαυροκορδάτο και το «αγγλικό» κόμμα. Οι δυο τους μάλιστα θα διεκδικήσουν την πρώτη κοινοβουλευτική πρωθυπουργία του ανεξάρτητου κράτους, το Καλοκαίρι του 1844. Ο Κωλέττης θα εκλεγεί πρωθυπουργός και θα παραμείνει στο αξίωμα έως το θάνατό του.

Adam Friedel, *Johannes Collettis*, 1827, επιζωγραφισμένη λιθογραφία Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Φώτιος Καραπάνος Παραστάτης επαρχίας Ξηρόμερου

Ο σημαίνων πρόκριτος από την Ακαρνανία χάρις στο κύρος και τη μόρφωσή του ανέλαβε σημαντικά πολιτικά αξιώματα κατά τη διάρκεια της Επανάστασης. Συμμετείχε στη Συνέλευση της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος στο Μεσολόγγι. Στην Επίδαυρο, διορίστηκε μέλος της συντακτικής επιτροπής της Εθνοσυνέλευσης και εξελέγη μέλος του Βουλευτικού.

Adam Friedel, *Photius Carapano*, 1827, επιζωγραφισμένη λιθογραφία Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Ζώης Πάνου (Παραμυθιά 1765 – Αθήνα 1846)

Παραστάτης των Σουλιωτών

Στην Εθνοσυνέλευση, ο έμπειρος οπλαρχηγός εκπροσωπούσε μαζί με το Φώτο Μπόμπορη τις δυνάμεις των Σουλιωτών. Παρέμεινε ενεργός στις πολεμικές και πολιτικές εξελίξεις του Αγώνα παίρνοντας μέρος σε πολλές επιχειρήσεις και αναλαμβάνοντας την προεδρία στις προκαταρκτικές συνεδρίες της Γ' Εθνοσυνέλευσης στην Ερμιόνη, ενώ συμμετείχε και στην τελική της σύνοδο στην Τροιζήνα.

Λιθογραφία από F. C. H. Rouqueville, *Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασεως ήτοι η αναγέννησις της Ελλάδος*, τ. 3, Αθήνα 1890 Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Αναστάσιος Πολυζωίδης (Μελένικο Μακεδονίας 1802 – Αθήνα 1873)

Συμμετοχή χωρίς πληρεξουσιότητα

Με σπουδές πολιτικών επιστημών στη Γερμανία, ο Πολυζωίδης συνόδευε το Μαυροκορδάτο ως γραμματέας του στην Α' Εθνοσυνέλευση. Οι πολιτειακές του γνώσεις προσέφεραν πολύτιμες υπηρεσίες στα μέλη της συντακτικής επιτροπής. Φέρεται ως ο τελικός συντάκτης της Διακήρυξης, την οποία απηύθυνε προς τους Έλληνες η Α' Εθνοσυνέλευση κατά την λήξη των εργασιών της. Επί Όθωνα διετέλεσε Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας και Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Εσωτερικών.

Ελαιογραφία, *Αρειος Πάγος*

Η Δ' κατά κλήρον κλάσις: Πελοπόννησος

Ελαιογραφία,
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

στην πολιορκία του Ακροκορίνθου ακολουθούμενος από το Θεόδωρο Κολοκοτρώνη κι άλλους σημαίνοντες στρατιωτικούς ηγέτες.

Εν τέλει επικράτησε ένα είδος προσωρινού συμβιβασμού. Οι στρατιωτικοί αποδέχθηκαν τις αποφάσεις της Εθνοσυνέλευσης και τον παραμερισμό των αρχών της Φιλικής Εταιρείας, ο Κολοκοτρώνης κλήθηκε στην Επίδαυρο να γνωμοδοτήσει σχετικά με την στρατιωτική οργάνωση της Επανάστασης και ο απών Υψηλάντης διορίστηκε τιμής ένεκεν πρόεδρος της Πελοποννησιακής Γερουσίας και πρώτος πρόεδρος του Βουλευτικού, αξίωμα του οποίου τα καθήκοντα ποτέ δεν άσκησε στην πράξη.

Η υποβόσκουσα σύγκρουση στρατιωτικών και προκρίτων σύντομα μετεξελιχθηκε σε άλλες, πιο περίπλοκες συμμαχίες και αντιθέσεις που εκδηλώθηκαν στις επόμενες Εθνοσυνελεύσεις και τους εμφύλιους πολέμους. Μέσα σε αυτό το ανταγωνιστικό κλίμα, ο Δημήτριος Υψηλάντης σταδιακά περιθωριοποιήθηκε πολιτικά. Παρέμενε όμως ένας ικανότατος στρατιωτικός ηγέτης, θαρραλέος και τίμιος που διακρίθηκε σε πολλές από τις κρίσιμες μάχες του Αγώνα.

Παλαίων Πατρών Γερμανός (Δημητσάνα 1771 – Ναύπλιο 1826)

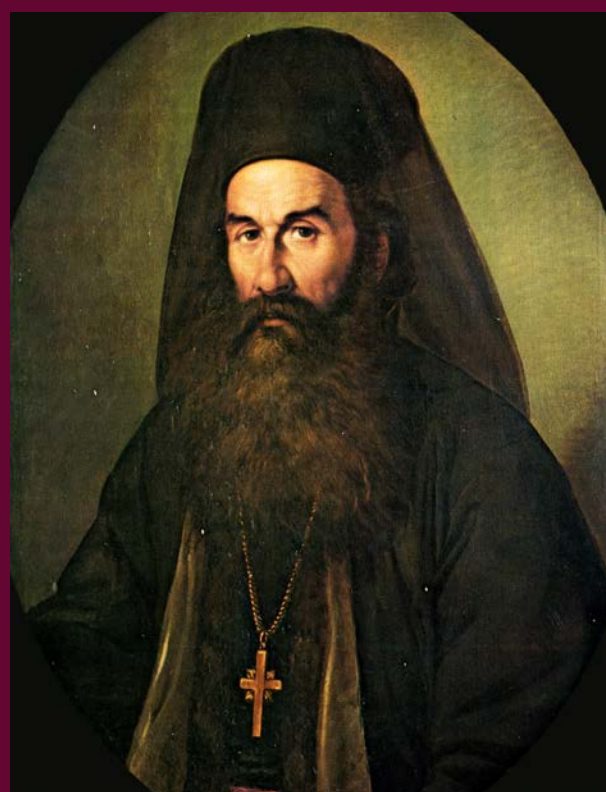
Παραστάτης επαρχίας Πατρών

Ο μορφωμένος μητροπολίτης συνέβαλε στην οργάνωση της Επανάστασης στα Καλάβρυτα (22 Μαρτίου) και την Πάτρα (25 Μαρτίου) όπου και ευλόγησε τα επαναστατικά όπλα. Ως πρόεδρος του *Αχαικού Διευθυντηρίου*, απέστειλε επαναστατική διακήρυξη προς τους προξένους των ευρωπαϊκών δυνάμεων στην πόλη.

Στην Επίδαυρο, διορίστηκε μέλος της συντακτικής επιτροπής της Εθνοσυνέλευσης και μέλος του Βουλευτικού.

Στη συνέχεια, αναζήτησε βοήθεια για τον Αγώνα από τραπεζίτες και άλλους ιδιώτες στην Ιταλία, από όπου αλληλογραφούσε τακτικά με τον Ιωάννη Καποδίστρια και άλλους πολιτικούς παράγοντες.

Ελαιογραφία, Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Ελαιογραφία
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Πανούτσος Νοταράς (Τρίκαλα Κορινθίας 1752-1849) Παραστάτης επαρχίας Κορίνθου

Ο Κορίνθιος προεστός ήταν διστακτικός απέναντι στο πρώιμο κατ' αυτόν ξέσπασμα της Επανάστασης. Ωστόσο, σύντομα ήρε τις επιφυλάξεις του και συμμετείχε ενεργά στον Αγώνα προσφέροντας όλη την περιουσία του. Η μόρφωσή του και ο σεβασμός που απέπνεε, του εξασφάλισαν τη συμμετοχή στην συντακτική επιτροπή της Εθνοσυνέλευσης και στη συνέχεια, την εκλογή του ως Μινίστρου των Οικονομικών.

Ο «Νέστωρ των Ελλήνων» προήδρευσε στην πρώτη σύνοδο της Γ' Εθνοσυνέλευσης στην Επίδαυρο, στην Ε' Εθνοσυνέλευση στο Άργος και την Πρόνοια και, τιμητικά, στην Α' Εθνοσυνέλευση στην Αθήνα που ψήφισε το πρώτο Σύνταγμα του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.

Δάνος Παπαδόπουλος, Πανούτσος Νοταράς, λάδι σε μουσαμά
Συλλογή έργων τέχνης της Βουλής των Ελλήνων

Ιωάννης Παπαδιαμαντόπουλος (Κόρινθος 1766 – Μεσολόγγι 1826)

Παραστάτης επαρχίας Πατρών

Ο πλούσιος έμπορος συμμετείχε ενεργά και διέθεσε όλη την περιουσία του στον Αγώνα. Πήρε μέρος σε πολλές μάχες και ανέλαβε την επιμελητικότητα γερμανικών επιχειρήσεων. Ήταν μέλος της Πελοποννησιακής Γερουσίας, ενώ στην Εθνοσυνέλευση της Επίδαυρου εξελέγη μέλος του Βουλευτικού.

Πήρε μέρος στην έξοδο των πολιορκημένων του Μεσολογγίου, στην οποία αιχμαλωτίστηκε από τους Οθωμανούς και αποκεφαλίστηκε.

Ελαιογραφία, Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Γεώργιος Γεωργιάδης, Αναγνώστης Δεληγιάνης, λάδι σε μουσαμά
Συλλογή Έργων Τέχνης της Βουλής των Ελλήνων

Δημήτριος Υψηλάντης (Κωνσταντινούπολη 1793 – Ναύπλιο 1832)

Ο μεγάλος απών

Στην Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου συμμετείχαν πρόκριτοι, έμποροι, πλοιοκτήτες, ιεράρχες και διαφωτιστές λόγιοι. Απουσίαζε, όμως, στην πλειονότητά του, το πλέον δυναμικό στοιχείο της Επανάστασης, οι οπλαρχηγοί - ιδίως αυτοί της Πελοποννήσου.

Η σκληρή αντιπαράθεση των μοραϊτών οπλαρχηγών και των προκρίτων σχηματοποιήθηκε με τη συσπείρωση των πρώτων γύρω από το Δημήτριο Υψηλάντη που είχε φθάσει στην Πελοπόννησο από τον Ιούνιο του 1821 και διεκδικούσε την πολιτική ηγεσία του Αγώνα ως πληρεξούσιος του αδελφού του Αλέξανδρου, «αρχηγού» της Φιλικής Εταιρείας. Κατά την προετοιμασία της Εθνοσυνέλευσης στο Άργος, ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος προσεταιρίστηκε τους προκρίτους και αποκάλυψε την αποτυχία του κινήματος στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, μειώνοντας έτσι το αρχηγικό κύρος του Υψηλάντη. Ο τελευταίος, αναζητώντας μια στρατιωτική επιτυχία που θα αναζωογονούσε τις πολιτικές του διεκδικήσεις, εγκατέλειψε την προετοιμαζόμενη Εθνοσυνέλευση και πήγε να συνδράμει

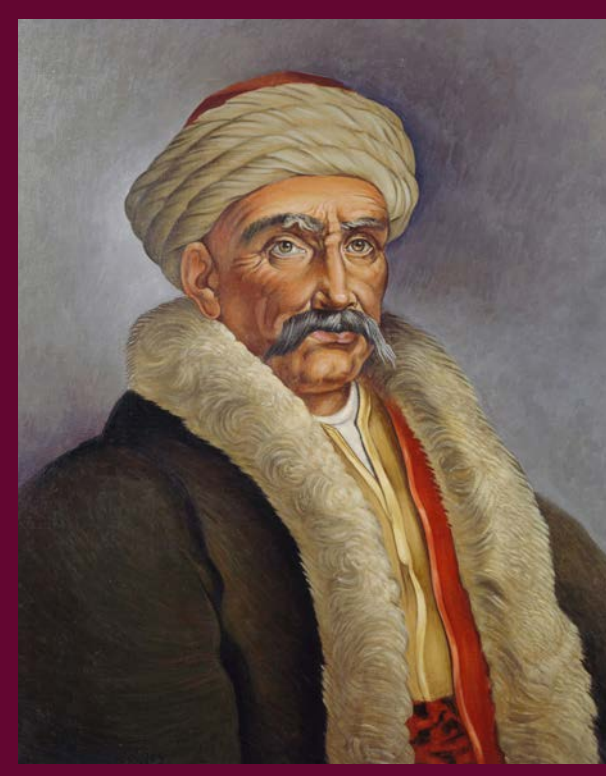
Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης (Μάνη 1765 – Αθήνα 1848)

Παραστάτης Μάνης

Ο Μαυρομιχάλης, επικεφαλής μοραϊτών οπλαρχηγών, απελευθέρωσε την Καλαμάτα στις 23 Μαρτίου 1821 και συγκρότησε τη *Μεσσηνιακή Σύγκλητο*. Το Μάιο του ιδίου έτους, στη Συνέλευση των Καλτετζών, εξελέγη πρόεδρος της *Πελοποννησιακής Γερουσίας* και αρχιστράτηγος της Πελοποννήσου.

Στην Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, εξελέγη μέλος του Βουλευτικού στο οποίο άσκησε προσωρινά και καθήκοντα προέδρου.

Προήδρευσε στη Β' Εθνοσυνέλευση στο Άστρος, διετέλεσε πρόεδρος του δεύτερου Εκτελεστικού και πληρεξούσιος στη Γ' Εθνοσυνέλευση στην Τροιζίνα, διορίστηκε μέλος του Πανελληνίου και της Γερουσίας επί Καποδίστρια, αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας και Γερουσιαστής επί Όθωνα.

Ανδρέας Ζαΐμης (Κερπινή Καλαβρύτων 1791 – Αθήνα 1840)

Παραστάτης επαρχίας Καλαβρύτων

Πιος προκρίτου των Καλαβρύτων, ο Ζαΐμης εγκατέλειψε τις σπουδές του στην Ιταλία προκειμένου να συμμετάσχει στην Επανάσταση. Υπήρξε ένας από τους οργανωτές του *Αχαικού Διευθυντηρίου*. Στην Εθνοσυνέλευση εξελέγη μέλος του Βουλευτικού.

Ο αχαιός πολιτικός διετέλεσε πρόεδρος του Εκτελεστικού και μέλος του Πανελληνίου επί Καποδίστρια. Επί Όθωνα, συμμετείχε, όπως πολλοί από τους παλαιούς πρωταγωνιστές του Αγώνα, στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Karl Krazeisen, Ανδρέας Ζαΐμης, σχέδιο με μολύβι
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Αναγνώστης Δεληγιάνης (Παπαγιαννόπουλος) (Λαγκάδια Γορτυνίας 1771 – Αθήνα 1857)

Παραστάτης επαρχίας Καρύταινας

Ο ισχυρός προεστός της Καρύταινας είχε χρηματίσει πριν από την Επανάσταση βεκιλής (αντιπρόσωπος) των προεστών του Μοριά στην Πόλη.

Ήταν μέλος της Πελοποννησιακής Γερουσίας και διεκδίκησε πειστικά τη συμμετοχή του στην Εθνοσυνέλευση. Διορίστηκε μέλος της συντακτικής επιτροπής και στη συνέχεια, του Εκτελεστικού. Πήρε μέρος σε όλες τις Εθνοσυνελεύσεις της Επανάστασης, ενώ κατά το δεύτερο Εμφύλιο Πόλεμο φυλακίστηκε. Επί Καποδίστρια, συμμετείχε στο συμβουλευτικό όργανο του Κυβερνήτη, το *Πανελλήνιον* και επί Όθωνα χρημάτισε μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας και πρόεδρος της Γερουσίας.

Δυναμικός αλλά και αντιφατικός στις συμμαχίες του, ο μοραϊτής πρόκριτος συμπυκνώνει στο πρόσωπό του την ένταση των πολιτικών πραγμάτων του Αγώνα.